ประเด็นยุทธศาสตร์	สร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ
เป้าประสงค์ยุทธศาสตร์	ประชาชนทุกกลุ่มวัยมีความรอบรู้และทักษะในการพัฒนาสุขภาพตนเองตลอดช่วงชีวิต
รายการข้อมูล	**ภาวะโภชนาการของผู้สูงอายุ** **166. ร้อยละของผู้สูงอายุ มีภาวะโภชนาการปกติ** **167. ร้อยละของผู้สูงอายุ มีภาวะผอม** **168. ร้อยละของผู้สูงอายุ มีภาวะน้ำหนักเกินและอ้วน**
มิติข้อมูล	☐ Risk Factors (ปัจจัยเสี่ยง) ☐ Protective Factors (ปัจจัยการป้องกัน) ☐ Promoting Intervention (กิจกรรมการส่งเสริม) ☑ Health Outcomes (ผลลัพธ์ทางสุขภาพ) ☐ Life Impact (ผลกระทบต่อการดำรงชีวิต)
คำนิยาม	**ผู้สูงอายุ หมายถึง** ประชาชนอายุ 60 ปีขึ้นไป **การประเมินภาวะโภชนาการ โดยใช้วิธีการหาค่าดัชนีมวลกาย (Body Mass Index:, BMI)** คำนวณจาก น้ำหนัก (กิโลกรัม) หาร ส่วนสูง (เมตร) ยกกำลังสอง **ภาวะโภชนาการปกติ หมายถึง** มีค่าดัชนีมวลกาย ระหว่าง 18.5-22.9 กิโลกรัมต่อตารางเมตร **ภาวะผอม หมายถึง** มีค่าดัชนีมวลกาย น้อยกว่า 18.5 กิโลกรัมต่อตารางเมตร **ภาวะน้ำหนักเกิน หมายถึง** มีค่าดัชนีมวลกาย ระหว่าง 23.0-24.9 กิโลกรัมต่อตารางเมตร **ภาวะอ้วน ระดับ 1 หมายถึง** มีค่าดัชนีมวลกาย ระหว่าง 25.0-29.9 กิโลกรัมต่อตารางเมตร **ภาวะอ้วน ระดับ 2 หมายถึง** มีค่าดัชนีมวลกาย มากกว่าหรือเท่ากับ 30 กิโลกรัมต่อตารางเมตร

เกณฑ์เป้าหมาย

ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ปีงบประมาณ				
		2566	2567	2568	2569	2570
ผู้สูงอายุมีภาวะโภชนาการปกติ	ร้อยละ	≥ 47	≥ 48	≥ 49	≥ 50	≥ 51
ผู้สูงอายุ มีภาวะผอม	ร้อยละ	≤ 9.5	≤ 8.5	≤ 7.5	≤ 6.5	≤ 5.5
ผู้สูงอายุ มีภาวะน้ำหนักเกินและอ้วน	ร้อยละ	≤ 43	≤ 42	≤ 41	≤ 40	≤ 39

วัตถุประสงค์	เพื่อเป็นข้อมูลในการส่งเสริมสุขภาพและเฝ้าระวังภาวะโภชนาการของผู้สูงอายุ
ประชากรกลุ่มเป้าหมาย	ผู้สูงอายุ
วิธีการจัดเก็บข้อมูล	1. ชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูง บันทึกน้ำหนักและส่วนสูงด้วยทศนิยม 1 ตำแหน่ง เช่น น้ำหนัก 50.4 กิโลกรัม ส่วนสูง 166.3 เซนติเมตร 2. รพ.สต. และ PCU ของโรงพยาบาลบันทึกในโปรแกรมหลักของสถานบริการ เช่น JHCIS, HosXP PCU เป็นต้น และส่งออกข้อมูลตามโครงสร้างมาตรฐาน 43 แฟ้ม - แฟ้ม PERSON Typearea 1, 3 สัญชาติไทย Discharge 9 - แฟ้ม Nutrition และ NCDSCREEN 3. ไม่นับคนซ้ำ (กรณีชั่งน้ำหนักวัดส่วนสูงมากกว่า 1 ครั้ง จะยึดค่าน้ำหนักและส่วนสูงของครั้งสุดท้าย และหากครั้งสุดท้ายมีข้อมูลจากทั้งแฟ้ม Nutrition และ NCDSCREEN ให้ใช้ข้อมูลจากแฟ้ม Nutrition)
แหล่งข้อมูล	ข้อมูลจากผู้สูงอายุในชุมชน โดยการคัดกรองสุขภาพ และ/หรือ ข้อมูลในชมรมผู้สูงอายุหรือโรงเรียนผู้สูงอายุ ที่เข้าสู่ระบบ Health Data Center (HDC) จากแฟ้ม NUTRITION และ NCDSCREEN
รายการข้อมูล 1	A1 = จำนวนประชากรวัยผู้สูงอายุ มีภาวะโภชนาการปกติ

	A2 = จำนวนประชากรวัยผู้สูงอายุ มีภาวะผอม A3 = จำนวนประชากรวัยผู้สูงอายุ มีภาวะน้ำหนักเกิน A4 = จำนวนประชากรวัยผู้สูงอายุ มีภาวะอ้วน ระดับ 1 A5 = จำนวนประชากรวัยผู้สูงอายุ มีภาวะอ้วน ระดับ 2
รายการข้อมูล 2	B1 = จำนวนประชากรวัยผู้สูงอายุ ในเขตรับผิดชอบทั้งหมด B2 = จำนวนประชากรวัยผู้สูงอายุ ในเขตรับผิดชอบ ที่ได้รับการชั่งน้ำหนักวัดส่วนสูง
สูตรคำนวณตัวชี้วัด	1. ความครอบคลุมของประชากรวัยผู้สูงอายุ ที่ได้รับการชั่งน้ำหนักวัดส่วนสูง = (B2/B1)x100 2. ร้อยละของประชากรวัยผู้สูงอายุ มีภาวะโภชนาการปกติ = (A1/B2) x 100 3. ร้อยละของประชากรวัยผู้สูงอายุ มีภาวะผอม = (A2/B2) x 100 4. ร้อยละของประชากรวัยผู้สูงอายุ มีภาวะน้ำหนักเกิน = (A3/B2) x 100 5. ร้อยละของประชากรวัยผู้สูงอายุ มีภาวะอ้วน ระดับ 1 = (A4/B2) x 100 6. ร้อยละของประชากรวัยผู้สูงอายุ มีภาวะอ้วน ระดับ 2 = (A5/B2) x 100 7. ร้อยละของประชากรวัยผู้สูงอายุ มีภาวะน้ำหนักเกินและอ้วน = [(A3+A4+A5)/B2] x 100
ระยะเวลาประเมินผล	ปีละ 1 ครั้ง (ส่วนกลางจะตัดข้อมูลรายงาน ณ วันที่ 31 สิงหาคม ของปีงบประมาณ)

เกณฑ์การประเมิน : พ.ศ.2566

ตัวชี้วัด	รอบ 3 เดือน	รอบ 6 เดือน	รอบ 9 เดือน	รอบ 12 เดือน
ผู้สูงอายุมีภาวะโภชนาการปกติ	-	-	-	≥ 47
ผู้สูงอายุ มีภาวะผอม	-	-	-	≤ 9.5
ผู้สูงอายุ มีภาวะน้ำหนักเกินและอ้วน	-	-	-	≤ 43

หน่วยงานจัดเก็บข้อมูล	สถานบริการสาธารณสุขของรัฐทุกแห่ง
วิธีการประเมินผล	ใช้ข้อมูลจากระบบ Health Data Center (HDC) ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
เอกสารสนับสนุน	1. สมุดบันทึกสุขภาพผู้สูงอายุ 2. สื่อความรู้ส่งเสริมสุขภาพด้านโภชนาการผู้สูงอายุ เช่น ธงโภชนาการผู้สูงอายุ โมเดลอาหารชะลอชรา ชีวายืนยาว หนังสืออาหารชะลอความเสื่อมของอวัยวะที่สำคัญ เป็นต้น 3. คู่มือแนวทางการส่งเสริมสุขภาพดี ชะลอชรา ชีวายืนยาว (Individual Wellness Plan) สำหรับผู้สูงอายุ

รายละเอียดข้อมูลพื้นฐาน

ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ผลการดำเนินงานในรอบปีงบประมาณ พ.ศ.				
		2561	2562	2563	2564	2565
ผู้สูงอายุมีภาวะโภชนาการปกติ	ร้อยละ	-	-	46.5	46.0	46.0
ผู้สูงอายุ มีภาวะผอม	ร้อยละ	-	-	10.47	10.18	9.7
ผู้สูงอายุ มีภาวะน้ำหนักเกินและอ้วน	ร้อยละ	-	-	43.1	43.8	44.4

ผู้ให้ข้อมูลทางวิชาการ / ผู้ประสานงานตัวชี้วัด	สำนักโภชนาการ กรมอนามัย นายสุพจน์ รื่นเริงกลิ่น นักโภชนาการชำนาญการพิเศษ โทร : 0 2590 4905 นางสาวสุพรรณี ช้างเพชร นักโภชนาการปฏิบัติการ โทร : 0 2590 4329 E-mail : supannee.c@anamai.mail.go.th
หน่วยงานประมวลผล จัดทำข้อมูล (ระดับส่วนกลาง)	1. ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข 2. กองแผนงาน กรมอนามัย 3. สำนักโภชนาการ กรมอนามัย

ผู้รับผิดชอบการรายงานผลการดำเนินงาน	สำนักโภชนาการ กรมอนามัย นางแคทธิยา โฆษร นักโภชนาการปฏิบัติการ โทร : 0 2590 4907 E-mail : katthiya.k@anamai.mail.go.th นางสาวอัญชลี ศิริกาญจนโรจน์ นักโภชนาการปฏิบัติการ โทร : 0 2590 4329 E-mail : anchalee.s@anamai.mail.go.th นางสาวสุพรรณี ช้างเพชร นักโภชนาการปฏิบัติการ โทร : 0 2590 4329 E-mail : supannee.c@anamai.mail.go.th
หน่วยงานนำเข้าข้อมูลส่วนกลาง	ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
หน่วยงานนำเข้าข้อมูลส่วนภูมิภาค	สถานบริการสาธารณสุขของรัฐทุกแห่ง หรือ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
การนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์	1. เพื่อเฝ้าระวังและวิเคราะห์สถานการณ์ภาวะโภชนาการของประชากรวัยผู้สูงอายุ 2. เพื่อวางแผนการดำเนินงานส่งเสริมโภชนาการผู้สูงอายุ
การเผยแพร่ข้อมูล	DoH Dashboard และ HDC SERVICE